

MDGs lokalpolitiske program for Groruddalen 2023-2027

Innledning	3
Våre hovedsaker i Groruddalen	3
Våre kandidater	4
Saksfelt fordelt på kapitler	5
1. Samferdsel	6
2. Nærings- og arbeidsliv	8
3. Miljø og klima	9
4. Eldre	11
5 Oppvekst, skole og ungdom	13
6 Kultur	15
7. Mangfold	16
8. Byutvikling	17
9. Helse og livskvalitet	19
10. Sosiale forskjeller - levekårsutfordringer	21
Lokale sider	23
Alna MDG vil jobbe for:	24
Bjerke MDG vil jobbe for:	25
Grorud MDG vil jobbe for:	26
Stovner MDG vil jobbe for:	27

Innledning

Sammen er vi sterke! Det gjelder for demokratiet så vel som når vi kommer sammen på dugnad for å rydde nabolagshagen. Her i Groruddalen så har vi i MDG et godt samarbeid mellom lokallagene i bydelene i de sakene som gjelder hele Groruddalen. Dette gir oss mulighet til å finne de beste løsningene for hele dalen og ikke minst gir det oss en sterkere stemme inn mot kommunen.

Vi har derfor her et program som tar for seg saker vi er enige om å jobbe for på et Groruddals-nivå, men også har reservert plass de svært lokale sakene som engasjerer mange. For mer grønn politikk refererer vi til Oslo-programmet som kan finnes på Oslo MDG sine nettsider.

Programmet vårt er langt og dekker mange områder. Dette er viktig da Groruddalens befolkning fortjener en god og detaljert oversikt over hva vi skal gjøre for dalen. For den travle leser kan vi derimot oppsummere de viktigste aspektene til tre hovedpunkter:

Våre hovedsaker i Groruddalen

- 1. Forbedre livene til våre innbyggere**
- 2. Gjøre det enkelt å velge grønne løsninger**
- 3. Utvikle dalen til et grønt og fremtidsrettet sted for mennesker og dyr**

Våre kandidater

Alna

1. Thomas Malt
2. Daniel Schmidt
3. Nina Øystad-Larsen

Bjerke

1. Adam Tumidajewicz
2. Ole Berdon Bakke
3. Kristian Laier Nybø

Grorud

1. Odd-Arne Eriksen
2. Frøydis Jørve
3. Erik Wegge Bergvik

Stovner

1. Svein Ola Størseth
2. Finn Dyrkorn
3. Amalie Dorthea Steinsbekk

Saksfelt fordelt på kapitler

1. Samferdsel
2. Næringsliv og arbeid
3. Miljø og klima
4. Eldre
5. Oppvekst, skole og ungdom
6. Kultur
7. Mangfold
8. Byutvikling
9. Helse og livskvalitet
10. Sosiale forskjeller - levekårsutfordringer

1. Samferdsel

Oslo skal ha utslippsfri transport innen 2030, og samferdselssystemet i Groruddalen må bidra til effektiv, trygg, rimelig og miljøvennlig transport av mennesker og varer. I dag er systemet dominert av tre forurensende og støyende motorveier: E6, Østre Aker vei og Trondheimsveien. MDG vil redusere biltrafikken for å gi Groruddalen renere luft, mindre støy og tryggere lokalmiljøer. Mest mulig trafikk må flyttes over til gang, sykkel og kollektiv, og da må tilbudet forbedres kraftig. Byrådet har gjort mye for å få til dette de siste to periodene, men mange av de viktigste veibeslutningene tas av staten. Kommunen og bydelene må derfor stå sammen om å legge press på staten for bedre løsninger.

Lokalt vil vi gjøre boligmiljøene tryggere ved å prioritere gående og syklende, og særlig skape trygge og mest mulig bilfrie soner rundt skoler og barnehager.. Samtidig ønsker vi å jobbe for et forbedret kollektivtilbud slik at folk kan bli mindre avhengig av bil. Dette gjelder også forbedringer av spesielt tilrettelagte løsninger slik som rosa busser og bildeling.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- legge til rette for økt bruk av bildeling i Groruddalen ved å reservere og skilte om noen eksisterende p-plasser til bildelingsplasser
- jobbe for flere lade- og hurtiglade-punkter for el-bil i bydelene
- etablere trygge skoleveier med redusert fartsgrense i hele Groruddalen, etablere bilfri hjertesone ved barneskoler
- utvide den vellykkede ordningen med beboerparkering til alle bydeler i Groruddalen og ha lavere pris på beboerparkering i Groruddalen enn i indre by.

På kommunenivå:

- styrke kollektivtilbudet i Groruddalen med flere tverrgående bussruter og utrede
- tverrforbindelse med trikk eller bane samt 5-minutters avganger på flere ruter.
- redusere kollektivprisene med minst 20 prosent, og utrede og teste ut forsøk med redusert pris på korte reiser på ett eller noen få stopp.
- etablere ekspressbusser til Ahus
- utvide bysykkelordningen med elektriske bysykler til Groruddalen med bysykkelstativ på alle T-banestopp i dalen. Bysykelordningen skal inngå i Ruter-billetten og skal utvides til å gjelde hele året og i større deler av døgnet.
- oppgradere Grorud bussterminal med tak, benker etc.
- etablere bedre og flere sammenhengende sykkeltraseer i Groruddalen, og prioritere trygge sykkelveier og kryss for at fotgjengere, sykler og biler i størst mulig grad skilles fra hverandre.
- Få ekspress sykkelvei fra Jernbanetorget til Lillestrøm Stasjon gjennom Groruddalen.
- Prøve ut ordninger som gjør det mulig for barn og unge å komme seg på kultur- og idrettsarrangement uten å være avhengig av å bli kjørt av foreldrene.
- sikre god dekning av bildeleplasser i dalen.
- Støtteordningen til ladepunkter i borettslag, sameier, garasjesameier og bedrifter skal utvides til å inkludere debiler.

Legge press på Staten for:

- nedgradering av Trondheimsveien og Østre Aker vei til bygater og umiddelbart sette ned farten på Trondheimsveien til 60 km/t om sommeren og 50 km/t om vinteren.
- prioritere sentrumstunnel for t-banen med flere T-banestasjoner, nytt signalanlegg, ny bussterminal på Bryn, ny kollektivforbindelse gjennom Hovinbyen, og ny baneforbindelse på tvers av Groruddalen, og forleng t-banen til Ahus og Lørenskog
- bygge miljølokk over E6 ved Furuset og ha redusert fartsgrense på E6 hele året
- utslippsfri tungtransport til og fra Alnabruterminalen

- Gjøre togstasjonene i Groruddalen lettere tilgjengelig for syklende og gående universelt utformet og tilrettelegge for at passasjerer som venter på toget kan være mer beskyttet mot vær og vind

2. Nærings- og arbeidsliv

Miljøpartiet De Grønne ønsker et grønt og innovativt næringsliv, og et trygt og utviklende arbeidsliv for alle. Kommunen og bydelene spiller en viktig rolle for å få dette til. Groruddalen skal ikke være en oppsamlingsplass for arealkrevende og forurensende industri ingen andre vil ha. Kommunen og bydelene må legge til rette for framtidsetta næringsklynger og grønne arbeidsplasser både for dalens innbyggere og andre. Eksisterende næringsliv må underlegges strenge miljø- og renskrav for å kunne eksistere side om side med dalens mennesker og natur.

Økonomisk trygghet og et ryddig arbeidsliv er også en viktig forutsetning for et bærekraftig samfunn. Det er viktig for Groruddalens identitet at vi har lokale arbeidsplasser, og det er et godt miljøgrep at det er kort avstand mellom der man jobber og der man bor. Kommunen og bydelene må være pådrivere og gode eksempler på grønne og trygge arbeidsplasser.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- at bydelene skal stille krav til miljø, dyrevelferd og sosial bærekraft i alle sine anskaffelser
- stimulere det lokale næringslivet ved at bydelene i størst mulig grad skal velge kortreist mat, lokale materialer og tjenester, som f.eks. at maten til sykehjemmene lages i Groruddalen
- jobbe for økt etablering av flere nærbutikker og lokale sentre som i første rekke kan nås med kollektivtransport, men også til fots og med sykkel som en del av timinuttersbyen
- at bydelene tilrettelegger for flere lærlingplasser i egne virksomheter samt gjøre det enklere for bedrifter i Groruddalen å ta imot lærlinger
- skape flere sommerjobber og ekstrajobber for ungdom i Groruddalen med særlig fokus på fremtidsrettede, grønne jobber
- ha forsøk med anonyme jobbsøknader i bydelens utlyste stillinger, for å motarbeide diskriminering av søkere med "utenlandske navn".
- legge til rette for dropin/coworking-arbeidsplasser som alternativ til hjemmekontor, gjerne i samarbeid med andre aktører/lokaler.
- Styrking av urbant landbruk som arbeids- og inkluderingstiltak, inkl ansette bydelsbonde.

På kommunenivå:

- gjennomføre et prøveprosjekt med 6-timers arbeidsdag for utvalgte enheter i bydelene
- utforske nyskapende ordninger som gir mennesker utenfor ordinært arbeidsliv en sjanse til å bidra i lokalsamfunnet og få arbeidstrening, for eksempel i urbane landbruksprosjekter.
- se etter muligheter for å skape grønne, lokale arbeidsplasser, f.eks. knyttet til urbant landbruk
- eksperimentere med nye former for samarbeid mellom det offentlige og private, med mål om å drive bedriftene i en mer bærekraftig og etisk retning.
- gå foran i utvikling av nye, grønne løsninger ved å stille krav til miljø, dyrevelferd og sosial bærekraft i alle innkjøp og ved utleie av kommunal grunn.
- opprette inkubatorer for nystartede bedrifter og for ungdomsbedrifter med utviklings- og etterutdanningsmuligheter, samt nyetableringer av bedrifter på gjenbruk og vedlikehold.
- arbeide for en sertifisering av bedrifter som tilrettelegger for bilfri handel og virksomhet, og som vil bruke sykkel, transportsykkel, elsykkel og sykkeltaxi i sitt virke.
- bidra med kartlegging, delfinansiering, tilrettelegging og samarbeidsordninger, samt tilskuddsordninger for bedrifter som skaper bærekraftige arbeidsplasser innen sirkulærøkonomien.
- få små og større virksomheter med bærekraftige arbeidsplasser til å etablere seg i Groruddalen

3. Miljø og klima

Vi må ta ansvar for å begrense klima- og naturmangfoldskrisene. Vi må gjøre det nå. Og vi må gjøre det her.

Naturen er livsgrunnlaget vårt, og Groruddalen har ikke mer natur å miste. Vi vil kjempe mot alle inngrep innenfor markagrensen og for opprettelse av nasjonalparker i Østmarka og Nordmarka. Vi vil også stå opp for hundremeterskoger, friområder og bekkefar overalt i dalen. Vi vil snu utviklingen med tap av nærnatur og naturmangfold, og innføre arealnøytralitet som bærende prinsipp i byutviklingspolitikken.

Forbruket vårt må holdes innenfor naturens tålegrenser og inn i sirkulærøkonomien. Vi må dessuten bort fra tanken om at man må eie alt man trenger å bruke. Miljøpartiet De Grønne derfor vil tilrettelegge for økt gjenbruk i bydelene, både gjennom eksisterende gjenbruksstasjoner og nye ordninger.

Etter at MDG havnet i posisjon i Oslo har kommunen vært styrt etter stadig mer ambisiøse klimabudsjetter. Slik vil det fortsette så lenge vi har innflytelse, og vi vil at alle kommunens etater, virksomheter og bydeler skal styres etter klimabudsjetter som sikter mot nullutslipp innen kort tid.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- at alle bydeler skal ha en naturvernstrategi og et ambisiøst klimabudsjett å styre etter.
- forsvare markagrensa, verne hundremeterskoger i Groruddalen og restaurere naturen i Huken-området
- Utvikle Grefsenkleiva innenfor dagens fysiske rammer
- øke bydelenes bevilgning til "grønne midler"
- la gress og andre vekster vokse vilt i flere av bydelens grøntområder så insekter trives bedre samt bidra til folkeopplysning på dette området
- styrke ordninger for utlån av verktøy, sportsutstyr og lignende
- arbeide sammen med dagligvareforretningene i bydelene for å bruke mat som ellers ville blitt kastet
- at bydelene skal fremme urban matproduksjon samt stimulere til matdyrking for eget bruk og tilrettelegging for dyrking på kommunens eiendom
- opprette stillinger som sikrer langsiktighet og kvalitet i driften av eksisterende og nye bydyrkingsprosjekter
- øke naturrikdommen for hvert år og innføre et arealregnskap for bydelene som også regner inn tap av "vanlig" natur, og etterhvert arealnøytralitet

På kommunenivå:

- verne Oslo kommunes del av Lillomarka som landskapsvernområde, med en forvaltningsplan for sikring og restaurering av gammelskoger og krav til et selektivt fleraldersskogbruk (ikke flatehogst).
- opprette et landskapsvernområde rundt Alnaelva gjennom hele Groruddalen, og sørge for å fjerne forurensning i elva helt frem til fjorden, samt forebygge forurensning av alle dalens bekker og åpne opp flere bekker som i dag er lagt i rør
- styrke støtteordninger for borettslag og private som ønsker å installere solceller og gjennomføre energisparingstiltak
- utvikle avfallsanleggene på Haraldrud til en kretsløpspark som skal fungere som en møteplass for miljøvennlig aktivitet og gjenbruk
- Legge til rette for en mobil samlingstjeneste som oppsøker folk for å ta imot ting som kan bli solgt videre eller på annen måte gjenbrukt.
- sette mål for energieffektivisering av alle kommunale bygg, og kreve konkrete planer for måloppnåelse
- at all bygging av kommunale bygg skal være miljøsertifisert og klimavennlig
- utvide og styrke ordningen med minigjenbruksstasjoner slik at de blir flere og tilgjengelige i alle groruddalens bydeler, gjerne lokalisert ved møteplasser/nærsentre med utvidede åpningstider
- sikre at gamle avfallsdeponier i Groruddalen (som Rommenfyllinga og Kjelsrudfyllinga mfl.) saneres, og sørge for at eventuell utbygging på disse områdene ikke kan utføres uten at saneringen blir utført først.
- sørge for at det er god kildesortering i offentlige bygg og næringsbygg

- redde Oslofjorden gjennom helhetlig forvaltning og vern
- ha større biologisk mangfold i Groruddalen ved at kommunens plener og andre arealer gjøres om til dyre- og insektsvennlige enger og jobbe mot det samme for borettslag og næringsbygg.
-

Legge press på staten for:

- etablere nasjonalparker i Østmarka og Nordmarka
- Utvide panteordningen til å gjelde flere produkter, spesielt batterier og elektroniske produkter
- Gi muligheten til å donere pantepenger til flere aktører ved bruk av grasrotandelen-databasen
- Gi lavere moms på lavkarbonprodukter basert på produktets totalutslipp av klimagasser

4. Eldre

Livskvalitet og frihet til å bestemme over sitt eget liv er like viktig for eldre som for alle andre. Mange eldre har god helse, god tid og viktige livserfaringer, og må i større grad sees på som en ressurs for samfunnet. Samfunnet må i størst mulig grad legge til rette for at man kan engasjere seg i frivillig og sosialt arbeid når man går av med pensjon.

Det kommer likevel en tid når helsen svekkes og man blir mer avhengig av hjelp i det daglige. All eldreomsorg må gis med dette for øyet. Nå som stadig flere eldre bor hjemme lengre blir presset på og viktigheten av kvalitet i hjemmetjenesten sterkere. Dette må vi som politikere være årvåkne for.

Ensomhet og utenforskap er store utfordringer for mange i byen vår. Dette angår mennesker i ulike livsfaser, unge som eldre. Det bør være enkelt å finne nye sosiale fellesskap og kulturtilbud som bidrar til kontakt og nye nettverk.

Selvbestemmelse skal ivaretas også ved livets slutt. Alle som ønsker å dø hjemme bør få muligheten, så lenge det lar seg forsvare medisinsk.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- hjemmesykepleien organiseres med tanke på kvalitet over tid, fremfor kortsiktige økonomiske besparelser
- teamene fra bydelene og det hjelpeapparatet som den eldre møter hjemme skal ha nok tid til å sikre riktig medisiner og god ernæring
- at de som mottar tjenester i hjemmet skal ha et begrenset antall personer å forholde seg til.
- styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner som jobber med helseforebyggende og helsefremmende tiltak på tvers av ulike alders- og befolkningsgrupper
- Styrke kontakten på tvers av generasjoner ved å ta initiativ til samhandling mellom f.eks skole og hjemmehjelp/omsorgsboliger der skoleungdom i en arbeidsperiode får oppleve hvordan det er å bli gammel i bydelen.
- tilrettelegge for et mer sømløst samarbeid på tvers av hjemmetjenesten, helsetjenesten i bydelene og frivilligheten som driver besøks- og spisevenntjenester, for å motvirke underernæring og ensomhet.
- God drift av Groruddalens helsehus og sykehjem inkl. opplæring av tilsynsutvalg.

På kommunenivå:

- sikre at alle får tilbud om plass ved helsehus eller sykehjem ved behov
- aldri bruke det at helsehusene benyttes til midlertidige opphold som en unnskyldning for å fire på innsatsen for tilpasning, individuell pasientoppfølging og tilrettelegging for besøk
- utvide antall boliger i Omsorg+, slik at flere eldre kan bo i et fellesskap som skaper trygghet og livskvalitet.
- nye kommunale boliger for eldre samlokaliseres med andre boformer og grupper, som for eksempel studenter og barnefamilier. Botilbudene bør ha differensiert husleie.

Legge press på staten for:

- at ingen skrives ut fra sykehus før deres videre medisinske og sosiale behov er kartlagt og at det er bestemt hvem som har ansvar for å dekke dette behovet.

5 Oppvekst, skole og ungdom

MDG ønsker å legge grunnlaget for en fremtid man kan glede seg til, og er et parti for de aller mest sårbare. Derfor ønsker vi trygge og gode oppvekstvilkår for alle barn, uavhengig av bosted, økonomi, sosial eller kulturell kapital. Ved å utjevne og forebygge sosiale forskjeller på et tidlig stadium gir vi barn og ungdom tryggheten og forutsetningene de trenger når de gradvis skal forme sin egen fremtid. Barn og unge i bydelene våre skal kunne leve og ferdes trygt, trives i hverdagen, få utfolde seg kreativt og påvirke bydelenes utvikling.

Mestring, tilhørighet og trygghet forebygger mobbing, psykisk uhelse, kriminalitet og rus. Trygghet skapes både i og utenfor barnehagen og skolen. Skoleveiene skal være trygge og oppholdet på skolen skal være trygt og bidra til en positiv utvikling med medfølgende mestringsfølelse. Det samme gjelder for fritidsaktiviteter, der det er viktig å legge til rette for bred deltagelse og bryte ned alle former for barrierer som hindrer barn og unge fra å delta. For ungdom er det viktig at vi legger til rette for at de kan ha et annet sted enn hjemme å være etter skoletid, samt sørge for at de har tilgang til meningsfulle jobber i ferier og ellers. Trygge nærmiljøer er med på å hindre ungdom i bli oppsøkt og rekruttert av kriminelle miljøer og gir mulighet for politi, kommune og bydelene til å følge opp de ungdommene de er bekymret for.

De gode rammene for barn og unge er avhengige av gode rammer for de voksne som jobber med dem. Hvis barnehageansatte, lærere, helsesykepleiere, klubbansatte og andre voksne som er en del av barnas hverdag har en forutsigbar jobb med høy trivsel, så vil også barn og unge få den hjelpen de trenger.

Miljøpartiet De Grønne vil:

Bydelsnivå:

- Iverksette tiltak for lavere sykefravær i barnehagene med prøveordninger som 6-timersdag og styrket bemanningsnorm
- Øke barnehagedeltagelsen ved å opprette et fleksibelt deltidsalternativ for familier med små barn som ikke ønsker å benytte seg av standard fulltidstilbud.
- Videreføre og styrke etter tilbud skoletid (lik Grorudmodellen) som fremmer trivsel og forebygger skolefravall
- styrke skolehelsetjenesten, sørge for at antall timer helsesykepleiere er til stede på skolene tilfredsstillende både lokale behov og helsefaglige råd.
- styrke finansieringen av ungdomsklubbene. Sikre forutsigbare midler til daglig drift og vedlikehold av breddetilbud.
- tilrettelegge for et mangfoldig og inkluderende idretts- og kulturtilbud for barn og unge i samarbeid med idrettslag, band, korps, kor, amatørteater og andre organisasjoner.
- styrke SaLTOs forebyggende arbeid og samarbeidet mellom politi, skole, barneverntjeneste og andre aktører.
- Styrke satsningen på fremtidsrettede jobber for ungdom, eksempelvis innen reparasjon og sirkulærøkonomi

Kommunalt nivå:

- etablere flere barnehager med fokus på natur, friluft og miljø
- at alle barnehager skal ha én fulltidsansatt styrer
- innføre en vikarpool for hver bydel slik at barna i størst mulig grad får vikarer de kjenner
- Utvide ordningen med gratis kjernetid i barnehagen for lavinntektsfamilier
- sikre elevers mulighet til å gå på nærskolen, og rett til å gå på samme skole som sine søsken
- fortsette å fase inn gratis vegetarisk skolemat, og stille som krav at alle skolekantiner og matservering på AKS skal følge helsemyndighetenes kostholdsrad.

- Evaluere digitaliseringen av skolehverdagen i Osloskolen, og utarbeide sentrale retningslinjer for bevisst og kunnskapsbasert bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen
- Styrke lese- og skriveferdighetene blant elever i barneskolen ved at elevene ikke skal ha opplæring på skjermflater før 4.klasse, utover det som er nødvendig for å utvikle digitale ferdigheter.
- Sikre sommer- og deltidsjobb for ungdom, spesielt for utsatt ungdom, gjerne gjennom organisasjoner som sørger for meningsfylt arbeid av lengre varighet.
- At på Bama-tomta i Økern Torgvei 6 skal det settes av nok areal til å gi både dagens og morgendagens barn og ungdom i bydelen et idrettstilbud.

Legge press på Staten for:

- gi elever med begrensede norskkunnskaper og/eller læringsvansker omfattende og tilpasset oppfølging
- tilrettelegge for at minoritetsspråklige barn i større grad får mulighet til å styrke morsmålet sitt i språkopplæringen
- at Politiet setter inn mer ressurser til det kriminalitetsforebyggende arbeidet, er mer tilstede i nærmiljøene og styrker innsatsen for å bekjempe organisert kriminalitet i Oslo.

6 Kultur

Et rikt kulturliv er bra for både mennesker og miljø, og er det som gir livene våre innhold. Kultur viser hvem vi er og hvilke verdier vi står for. Kultur kan være en utstilling på Årvoll gård, en danseoppvisning på Rommen, konsert på eldrehjemmet eller en fotballkamp på Greibanen. Kultur er utveksling av meninger og har verdi i seg selv og er viktig for et rikt og meningsfylt liv.

Heldigvis skjer det masse på kulturfronten her i dalen! Vi heier på alle som gir dalen et mangfoldig kulturliv og håper flere kommer til.

MDG er dalens kulturparti som ønsker å legge til rette for et rikere og bærekraftig kulturtilbud for alle dalens innbyggere og besøkende. Derfor vil vi styrke og stimulere alle de gode kulturiltakene som initieres og driftes i Groruddalen.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- sikre øvingslokaler for band, korps, kor og andre frivillige kulturaktiviteter for folk i alle aldre
- videreføre driften av Fyrhuset musikkverksted og Stovner Rockefabrikk
- styrke/utvide kulturskoletilbudet for å unngå lange ventelister og sørge for et godt kulturtilbud til eldre som bor på institusjon
- styrke bydelenes frivillighetssentraler
- fortsatt støtte gratis- og rusfrie kulturfestivaler som Granitrock, Lindeberg Kulturfestival, Bjerkefestivalen og Furusetfestivalen
- videreføre og støtte gratis kulturtilbud på Tveten gård
- oppgradere bibliotektilbudet i Groruddalen og videreutvikle bibliotekene som en møteplass for litteratur, debatt og kulturoplevelser

På kommunenivå:

- at tomme bygg og lokaler skal få brukes til kulturelle formål som for eksempel kor, korps og ulike kulturelle tilbud for barn, unge og eldre.
- at skoler og offentlige bygg skal være forpliktet til å stille lokalene tilgjengelig for utlån til frivillige organisasjoner.
- at nye skoler må bygges med plass til lagring av utstyr til frivilligheten, som f.eks skolekorps.
- videreutvikle kulturskolen ved å innføre prisdifferensiering, samtidig som vi vil gi bedre økonomisk rammevilkår til frivillige aktører som har gratis kulturtilbud.
- ha gode kulturtilbud der folk bor og at det meste man trenger skal kunne finnes innenfor 10-minuttersbyen.
- legge til rette for festivaler, utstillinger, konserter og midlertidige installasjoner i Groruddalen
- etablere en kino i Groruddalen og flere kunstscener i ytre by.
- ta vare på og ruste opp eksisterende idrettsanlegg, og gi kommunale tilskudd og garantier til idrettslag som ønsker å rehabilitere egne anlegg.
- styrke den frivillige idrettens plass og funksjon i dalen ved blant annet å styrke nabolagsklubbene og inkluderingsprosjekter i regi av idrettslagene.

Legge press på staten for:

- utrede muligheten for å innføre turistskatt for turister som besøker byen, og øremerke disse midlene til kulturformål i byen de besøker
- sikre at reguleringsplaner også skal inkludere bestemmelser om kunstnerisk utsmykning, og kunst i det offentlige rom.

7. Mangfold

Groruddalen er et av de mest mangfoldige flerkulturelle samfunn i Norge med folk i alle aldre. Dette er vi stolte over. MDG vil at Groruddalen skal utvikles til å bli et forbilde for integrering og trivsel. Vi skal derfor jobbe for å sikre vern mot diskriminering på bakgrunn av livssyn og kulturell tilhørighet, og sørge for at alle får bidra med verdifulle og unike innspill til dalen uansett bakgrunn.

Samfunnet og innbyggere har godt av at personer med ulik alder, bakgrunn, inntekt og utdanningsnivå lever ved siden av hverandre og føler seg trygge på hverandre. Vi vil derfor bygge flere billige utleieboliger i områder hvor mange har høye inntekter samt flere selveierleiligheter og eneboliger i områder hvor mange har lave inntekter. Samtidig vil vi gjøre det enklere å tilrettelegge for å bygge ut alternative boformer og boliger med en universell utforming så godt det lar seg gjøre.

Vi skal jobbe for universell utforming av både tjenester og fysiske omgivelser slik at personer med funksjonsvarians også kan delta i samfunnet i større grad. Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er et viktig og nødvendig likestillingsverktøy for å øke deltagelse og selvstendighet. BPA-tilbudet skal være universelt og ikke avgjøres av alder, kjønn eller bydelstilhørighet.

Groruddalen skal også være regnbuedalen hvor alle skal kunne leve ut sin seksuelle orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk uten fare for å bli diskriminert eller trakassert. Det trengs fortsatt kompetanseheving om kjønns- og seksualitetsmangfold i offentlige etater og skoler, samt systematisk holdningsskapende arbeid slik at skeive kan leve det livet de ønsker uten diskriminering.

Vi vil være en trygg havn for de som flykter fra krig, forfølgelse og humanitære katastrofer i verden. Flyktninger skal ha et godt sted å bo, god og riktig helsehjelp og traumebehandling, opplæring i språk og den støtten som trengs for å kunne ta del i samfunnet.

MDG har en visjon om en Groruddal der alle er involvert og bidrar til dalens utvikling.

Bydelsnivå:

- øke støtten og samarbeidet mellom samfunnsaktører som fremmer integrering, inkludert frivilligheten
- jobbe for blandede boligområder og levende nærmiljøer for økt integrering
- utvide ordningen med Ung hjelper Eldre i samråd med Ungdomsrådet
- utvikle møtepunkter for folk i alle aldre og bakgrunner ved å blant annet bygge videre på suksessen til ungdomssentrene i Groruddalen og Fubiak
- styrke tilbudene til entreprenørskap og jobbskaping blant innvandrere
- Øke innsatsen med språkopplæring som gir økt integrering og bedre muligheter på arbeidsmarkedet
- heise regnbueflagget i Groruddalen

Kommunalt nivå:

- øke flerkulturell kompetanse i helsevesenet, blant sosialarbeidere og lærere
- utvide relevant belysning om kveldene og morgene ved gang- og sykkelveier i Groruddalen (på en miljøvennlig måte)
- arbeide for en tredje boligsektor som gjør det enklere for folk å komme seg inn i boligmarkedet.
- la prøveprosjektet med politiets kvitteringsordning utvides til ytre by og bli permanent for å avdekke og fjerne eventuelle fordomsfulle eller rasistiske mønstre.
- at politiet må ha særlig fokus på å følge opp hatkriminalitet
- etablere en trygg og støttende arena der det tilbys lavterskel og gratis rettshjelp for folk som er utsatt for rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer
- utvide kartleggingen av hvor og hvordan barn og unge opplever rasisme på ulike arenaer i vår bydel med medvirkning fra barn og unge selv.
- At BPA-ordningen bør finansieres av bykassa heller enn å være avhengig av økonomien i den enkelte bydel. Vi vil også prioritere fritid og samfunnsdeltagelse inn i tilbudet og sikre at også de med et mindre assistansebehov får innvilget BPA.

8. Byutvikling

MDG vil sikre at alle deler av Groruddalen skal være gode steder å leve hele livet. Dalen vår består av mange nabolag, og mange forskjellige sentra. Vi vil arbeide for å realisere "ti-minuttersbyen", det vil si at folk har tilgang til skole og barnehage, nærbutikk, fritidstilbud, kollektivtransport, kultur og grøntarealer innenfor ti minutters gange fra boligen sin.

Boligveksten i Groruddalen skal tas gjennom knutepunktfortetting, utbygging av industriområder og i tråd med byens klimastrategi. Nye boligområder skal være av høy arkitektonisk kvalitet med mange grønne lunger som er viktige møteplasser og rekreasjonsområder. Arealnøytralitet skal bli et bærende

prinsipp i byutviklingen for å snu utviklingen med tap av nærnatur, dyrkbar jord og biologisk mangfold i dalen. Støy og forurensning av luft, vann og jord skal reduseres. Vi vil bedre tilgjengeligheten til Marka som er en av våre største kilder til naturoplevelser og rekreasjon.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- etablere samfunnshus i delbydelene med gratis møteplasser, fritidsklubb, bibliotek, kino, kafè, møtelokaler, arbeidsplasser m.m., gjerne i samarbeid med næringslivet og frivilligheten.
- ha en mer målrettet satsing på trær i hele Groruddalen, både i gater, på torg og som del av planprosesser. Vi vil at borettslag, sameier, huseiere, offentlige institusjoner og næringslivet skal få mulighet til å samarbeide med kommunen om å plante trær
- opprette flere hundelufteparker i Groruddalen
- styrke arbeidet med å fremme god arkitektur og fargerike bygninger over hele Groruddalen
- ha mer grønt og mindre asfalt og betong i nye gater, plasser og lekeplasser

På kommunenivå:

- utvikle ti-minuttersbyen med kort vei til alt du trenger fra eksisterende knutepunkt
- fremme sirkulær byutvikling ved å bevare, rehabilitere og gjenbruke eksisterende bygg og byggematerialer
- sikre gode trafikk sikre lekeområder i bærekraftige materialer innenfor 250 meter hjemmefra
- redusere biltrafikk og ha gatetun med sitteplasser tilpasset alle, med plass til fri lek
- forbedre eksisterende og bygge nye sammenhengende gang-/sykkelveier og snarveier
- etablere nye grøntområder og oppgradere eksisterende uteområder

Legge press på Staten for:

Modernisere Alnabruterminalen og regionalisering av godsterminalene for å frigjøre areal til byutvikling og naturrestaurering, gjenåpning og rensing av Alna, og nye gang- og sykkelveier gjennom området.

9. Helse og livskvalitet

God folkehelsepolitikk handler om å legge til rette for innbyggernes livskvalitet gjennom hele livet, og gjennom sykdom og kriser i livet. Alle må sikres lik tilgang på helsetjenester av høy kvalitet og det skal være like lett å få tilgang på psykiske som fysiske helsetjenester. Slik reduserer vi også forskjeller i levekår.

Derfor bør det være et like stort fokus på forebygging som behandling, da forebygging sørger for at man kan unngå å trenge behandling. Forebygging er samtidig mye billigere enn behandling, slik at man kan rette flere ressurser mot de som trenger behandling.

Det er fortsatt store forskjeller i helse og livskvalitet blant byens innbyggere, og Groruddalen kommer dårlig ut på mange helse- og levekårsindikatorer. Det er ulikhet i forventet levealder, og tilgang på oppfølging i livets sårbare faser. Enkelte områder er eksempelvis tyngre belastet med luft- og støyforurensing, som kan skape helseproblemer, noe vi ser spesielt i Groruddalen der mange bor nærme Trondheimsveien, E6 og Østre Aker vei.

Å skape en mindre bilbasert og mer menneskevennlig by kobler sosial rettferdighet med miljørettferdighet. Renere luft, giftfrie nærmiljøer og tilgjengelige turområder skaper ikke bare en grønnere by, men også en sunnere by, hvor færre pådrar seg helseplager. Grønn byutvikling er god folkehelsepolitikk.

Det er god grønn politikk å ta vare på de svakeste og mest sårbare i samfunnet, og man skal bli møtt med god og imøtekommende helsehjelp uavhengig av lidelse, det være seg om man sliter psykisk, er i en sårbar situasjon, er pleietrengende eller har problemer med rus.

Bydelsnivå:

- at helsetilbud skal holde en høy standard i alle bydeler i Groruddalen
- ha en stor grad av valgfrihet innen både hjemmetjeneste og brukerstyrt personlig assistanse, og åpne for både kommunale, kommersielle og ideelle leverandører
- tilby faste team for å øke trygghet og kontinuitet i hjemmetjenesten
- sikre at hjemmehjelp, hjemmesykepleie og sykehjemsplasser er tilgjengelige til alle som trenger det
- ha god drift av alders - og helseinstitusjoner i bydelene samt kompetanseheving av tilsynsutvalg

Kommunenivå:

- innføre prøveprosjekt med boenheter for studenter i sykehjem og omsorgsboliger
- styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner som jobber med sykdomsforebyggende og helsefremmende tiltak på tvers av ulike alders- og befolkningsgrupper
- ha en nullvisjon for miljøgifter ved alle kommunale innkjøp og anbud innen 2030
- gjennomføre effektive tiltak for å redusere utslippene fra vedfyring
- styrke tilbudet ved Helsestasjon for kjønn og seksualitet (HKS)
- tilby unge i Oslo opp til 24 år og personer i sårbare livssituasjoner gratis prevensjon og nødprevensjon, samt sikre selvbestemmelse med gratis langtidsvirkende prevensjon
- øke bemanningen på helsestasjonene, utvide åpningstidene og sørge for at tilbud om hjemmebesøk etter fødsel gis automatisk
- øke støtten til frivillige organisasjoner som ivaretar sexarbeidere og ofre for menneskehandel.
- føre en ruspolitikk bygget på mål om forebygging og skadereduksjon, med en nullvisjon for overdoser. Kommunens tjenester skal bygge på standardene for evidensbasert rusforebygging, slik de er nedfelt hos FNs kontor mot narkotika og kriminalitet (UNODC)
- ha et løft for studenters psykiske helse gjennom et langsiktig samarbeid med Studentsamskipnaden.

Legge press på Staten for:

- å ha økt fokus på gjenbruk og oppgradering av eksisterende helsefasiliteter fremfor nedleggelse og unødvendige nybygg
- å sikre papirløse migranter og tilreisende EØS-borgere rett og tilgang til nødvendig helsehjelp, medisiner og tannbehandling basert på helsefaglige vurderinger. Dette må inkludere allmennlegetjeneste og finansieringsordning for de som ikke har mulighet for å dekke kostnadene selv.
- at alternativer til helseforetaksmodellen utredes, og at omfanget av stykkprisfinansiering i spesialisthelsetjenesten reduseres.
- stoppe planlagte reduksjoner i antall liggedøgn på sykehusenes barselavdelinger
- å innføre en statlig rusreform og at Oslo får lov til å innføre en kommunal rusreform

10. Sosiale forskjeller - levekårsutfordringer

Selv om de fleste trives godt i Groruddalen og dalen er god å bo i, er det likevel omfattende levekårsutfordringer i noen områder. Forskjell i levekår skaper utenforskap for både enkeltmennesker og grupper. Det øker avstanden mellom de som står innenfor og de som står utenfor. Pandemien viste oss tydelig at kriser rammer de som har minst fra før hardest. Sånn vil det være med alle kriser. Det ser man tydelig i de store prisøkningene på mat og energi grunnet krig i Europa som rammer aller hardest de som har minst fra før.

Vår jord har begrensede ressurser og naturens tålegrenser setter grenser for økonomisk aktivitet. Da må vi fordele velferden og de ressursene vi har til rådighet slik at alle får dekket sine behov. Et godt og inkluderende samfunn krever aktiv fattigdomsbekjempelse, tilgang til trygge arbeidsplasser, en bærekraftig by og et sterkt sosialt sikkerhetsnett. I stedet for evig vekst og økt materielt forbruk, må bærekraft og livskvalitet være hovedmål i politikken.

Områdesatsningene er viktige verktøy for å løfte spesielt levekårsutsatte deler av Groruddalen, skape gode boforhold og bidra til trygge oppvekstmiljøer. Når nye prosjekter for ivaretagelse av nærnatur, oppgradering av lekeplasser, gratis møteplasser og pilotprosjekter for alternative boformer iverksettes, vil vi at særlig levekårsutsatte delbydeler i Groruddalen skal prioriteres.

Miljøpartiet De Grønne vil:

På bydelsnivå:

- videreutvikle tiltak som sikrer at levekårsutsatte personer får veiledning om og hjelp til å ivareta sine rettigheter i møte med offentlige myndigheter og utleierye av boliger.
- sørge for språkopplæring for de som har behov for det for å gjøre det lettere å delta i arbeid, samfunnet og på ulike sosiale arenaer
- styrke satsingen på jobbtiltak rettet mot utsatt ungdom

På kommunenivå:

- styrke barns individuelle rettigheter og behov i møte med NAV
- at barnefamilier som trenger det tildeles kommunale boliger med en standard som sikrer barns behov.
- sikre at sosialhjelpen står i forhold til det reelle behovet i hvert enkelt tilfelle
- at statlige støtteordninger som er ment å kompensere for raskt stigende utgifter ikke skal føre til at kommunal sosialhjelp reduseres
- utrede makspris på fritidsaktiviteter som nyter kommunal støtte eller benytter kommunale arenaer
- styrke områdesatsningene, med særlig vekt på delprogrammet for sysselsetting
- Skape gratis møteplasser der man kan bli med på inkluderende arrangementer
- styrke lavterskeltilbudene rettet mot særlig utsatte familier, hvor foreldre kan få sosial støtte og veiledning – for eksempel om sosiale tjenester.

Legge press på staten for:

- å gi en lik sum penger til alle innbyggere som opplever høye strømpriser. Størrelsen på summen vil øke i takt med strømprisene. I dag gir regjeringens strømstøtte mest penger

til de som tjener best, fordi de bruker mest strøm. Å gi samme sum til alle, betyr at pengene vil utgjøre den største forskjellen for de med dårligst råd.

Lokale sider

Alna MDG vil jobbe for:

1 SAMFERDSEL

- Grønne reiser t/r trening, fritidsaktiviteter mm
- Elektriske bysykler på hvert T-banestopp
- Styrke busstilbudet i Alna

2 NÆRINGS LIV OG ARBEIDE

- Sommerjobber for ungdom
- Grønne arbeidsplasser og oppstartsbedrifter i Alna
- Styrke urbant landbruk som arbeids- og inkluderingstiltak, inkl bydelsbønder

3 MILJØ OG KLIMA

- Fjerne minst en tredjedel av bydelens svartelistede arter innen 2030
- Nyplanting på offentlige områder må være spiselige vekster eller trær
- Utarbeide en helhetlig naturstrategi for Alna bydel
- Kartlegge arealer for matproduksjon og-/eller eng for pollinerende insekter
- Opprette minigjenbruksstasjon i hver delbydel

4 ELDRE

- God drift og opplæring av tilsynsutvalg på Ellingsrudhjemmet, Lindeberghjemmet og Solvang Helsehus
- at hjemmesykepleien organiseres med tanke på kvalitet over tid, fremfor kortsiktige økonomiske besparelser

5 OPPVEKST,SKOLE OG UNGDOM

- Støtte store lekeplasser, skøytebaner, sklier, pumtrack, meråpne gymsaler og skoler o.l. i bydelen.
- Grønlihytta - nytt senter for friluftsliv barn og unge
- Øke støtten til forebyggende, oppsøkende tiltak mot kriminalitet, f.eks. Natteravntjenesten

6 KULTUR

- Utendørs konsertscene i bydelen på Jeriko ved Lindeberg
- Flere offentlig godkjente bålplasser i Østmarka.
- Dagsturhytte/gapahuk ved Lutvann
- Enga husmannsplass som portal til Østmarka, restaurering

7 MANGFOLD

- Øke støtten og samarbeidet mellom samfunnsaktører som fremmer integrering, inkludert frivilligheten
- Øke innsatsen med språkopplæring som gir økt integrering og bedre muligheter på arbeidsmarkedet
- Styrke tilbudene til entreprenørskap og jobbskaping blant innvandrere

8 BYUTVIKLING

- Samfunnshus i delbydelene med kafè, møteplass, bibliotek, fikse/bytte/låne/gjenbruk, coworking og kultur
- Pilotprosjekt for rimelige boliger for folk flest på Trosterud/Haugerud
- Bevare Ellingsrud gård

9 HELSE

- Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner som jobber med helseforebyggende og helsefremmende tiltak på tvers av ulike alders- og befolkningsgrupper

10 SOSIAL

- Styrke og samkjøre de lokale tjenestene rettet mot innbyggere som lever i vedvarende fattigdom.
- Månedskort Kr 499 for voksne, 299 for studenter og 249 for honnør/barn. redusert pris Kr. 250
- Åpen barnehage på Tveita

Bjerke MDG vil jobbe for:

Bydelen vår favner mye. Vi omfatter Økern og grenser mot Lillomarka, vi har travbane, alpinanlegg, riksvei, overfylte busser, toglinje og hundremeterskoger. Noen bor trangt tett på en trafikkert vei, andre bor i enebolig med hage.

Bydelen vår rommer store forskjeller i levekår, og hvis de som har dårligst levekår får det bedre blir det bedre for alle å bo her. Det finnes ikke en enkel løsning på levekårsområdet, og mange grep må besluttes på kommunalt og nasjonalt nivå. Vi må likevel gjøre det vi kan lokalt. Vi kan styrke satsingen på jobbtiltak rettet mot utsatt ungdom, og vi kan sikre at levekårsutsatte personer får veiledning om og hjelp til å ivareta sine rettigheter i møte med offentlige myndigheter og utleiery av boliger. Tilgang til gratis møteplasser som bibliotek og ungdomsklubber, mulighet for alle som vil til å delta i idrett og kulturliv og mulighet til å låne sports- og friluftsutstyr, verktøy og bøker er bra for alle, og kanskje aller best for de som har minst.

Trafikken i bydelen er et kapittel for seg. Vi vil kjempe for å beholde og utvide bussruter som gir gode tverrforbindelser i Groruddalen. Vi ønsker at Oslo tar over ansvaret for Trondheimsveien fra Statens Vegvesen, og at veien gjøres om til bygate med mindre trafikk og lavere fartsgrense. Vi vil lette adkomsten til Alna togstasjon for de mange som bor i nærheten.

Bjerke er et godt sted å bo og det kommer flere og flere barnefamilier hit. Bydelen er inne i en byggeperiode uten like i Oslos historie. På Økern senter der høyblokka står er det planlagt 1300 leiligheter, på Bjerkebanen kommer det like mange og på Bamatomta er det prosjektert 900 leiligheter. Her kommer det også ny ungdomsskole, flerbrukshall og barnehage. Det har vi ventet lenge på. Breddeidretten trenger også plass. Hasle Løren idrettslag har 2000 medlemmer og har allerede i dag for liten kapasitet til å ta imot alle, og med de planlagte byggeprosjektene vil det komme enda flere barn til bydelen. Vi vil ha mer plass til barn, ungdom og breddeidretten!

Grefsenkleiva er den store lokale testen av viljen vår til å verne natur. Ikke i framtiden en gang, ikke ett annet sted, men her hos oss, nå. Vi er mange som trives i anlegget, det ligger fantastisk til, og har gledet voksne og barn i årtier. Bjerke MDG ønsker fortsatt drift av anlegget til glede for nye generasjoner! Vi ønsker oss en rask avklaring av reguleringen så moderniseringen kan komme i gang. Vi vil presse på for en løsning som ivaretar både nødvendig snøproduksjon og en forsvarlig vannstand i Trollvann. Og vi mener at naturen som omgir anlegget må beskyttes mot inngrep, derfor må framtidens anlegg i det alt vesentlige utvikles innenfor arealet til dagens anlegg.

Grorud MDG vil jobbe for:

- at Huken bevares og utvikles som en naturlig portal inn i marka for bydelens innbyggere
- at det settes av midler for å dekke aktivitetsavgifter for barn og ungdom, slik at alle barn i Grorud bydel har mulighet til å delta i kultur og idrettsaktiviteter
- at Grorud sentrum utvikles på en måte som skaper et godt og variert bomiljø med ikke-kommersielle møteplasser, kulturtilbud, gode kollektivløsninger og bevaring av omkringliggende naturområder
- at skolehelsetjenesten og andre forebyggende lavterskeltilbud rettet mot barn og unge skjermes mot kutt, selv om tilbudet overstiger den lovpålagte normen
- at vi videreutvikler tilbudet med sommerjobb for ungdom i bydelen
- å stimulere utlånsvirksomheter og sirkulære systemer som både gir miljøgevinster og utjevner klasseforskjellene i bydelen
- økte tildelinger til frivillighetsmidler, herunder egen pott til grønne tiltak
- trygge skoleveier og hjertesoner rundt skoler og barnehager i bydelen
- at Romsås skjermes mot overdreven og trafikkfarlig fremmedparkering i Romsås ring
- at trafiksikkerheten i Romsås ring forbedres

Stovner MDG vil jobbe for:

...et godt og inkluderende samfunn. Dette krever aktiv fattigdomsbekjempelse, tilgang til trygge arbeidsplasser, en bærekraftig by og et sterkt sosialt sikkerhetsnett. I stedet for evig vekst og økt materielt forbruk, må bærekraft og livskvalitet være hovedmål i politikken.

...at flest mulig av barna skal få gå i barnehager og møte trygge og gode oppvekstmiljø. Da må det satses på å gjøre barnehagene gode og at de som jobber der får ressursene de trenger til å gjøre en god jobb. Barnehagene må derfor styrkes med kapasitet og kompetanse.

...gratis sosiale møteplasser..

Vi vil at barn og unge i bydelen skal ha trygge og trivelige steder hvor de kan henge med venner, jobbe med skolearbeid eller lære seg noe nytt. Vi vil også jobbe for å redusere ensomhet og utenforskap i resten av befolkningen i bydelen gjennom å skape flere møteplasser som bidrar til positiv integrering og relasjoner på tvers av bakgrunn og kultur.

...at bydelen jobber aktivt for mer sirkulærøkonomi, i form av låneordninger, bytte- og gjenbruksstasjoner. Man trenger ikke å eie om det er enkelt å låne. Reparasjonsverksteder trenger lokaler og kompetanse, og dette kan bydelen bidra med.

...tryggere skoleveier, der gående og syklende barn og ungdom blir prioritert foran bilen. Svært mange skoleveier på Stovner er smale. På vinteren er fortau delvis ufremkommelige. Vi har allerede støttet og bidratt med å få innført beboerparkering for å fjerne fremmedparkering og å stramme opp gateparkering i hele Stovner bydel. Vi vil nå jobbe videre for å få tryggere og mer fremkommelige skoleveier for barn og ungdom. Dette styres i stor grad av bymiljøetaten, så det kreves stor lokal innsats for å få til endringer. Den jobben tar vi, som det partiet i Oslo med størst gjennomføringsevne for trafikale tiltak.

...at bydelen fokuserer på at ungdom som er sårbar for å bli del av kriminelle nettverk og istedenfor kan få hjelp av bydelen til å komme inn i skole og arbeid. Tidlig innsats er nøkkelen, og da må bydelen gå inn aktivt for å finne disse ungdommene først. Dette får man til med å ha gode, gratis fritidstilbud, dyktige utekontakter og erfaringskonsulenter, samt bistand med jobbtilbud og jobbsenter. Våre ungdommer er verdt å satse på!

...en human og rettferdig ruspolitikk, ikke stigmatisering. Rusavhengige skal møtes med kunnskap, medmenneskelighet og respekt. Avhengighet av rusmidler er et helseproblem som skal forebygges og behandles. Rusproblemer skal ikke møtes med stigma og straff, men med åpenhet, helsetilbud og omsorg. Vi går inn for avkriminalisering av rusbruk og besittelse av mindre brukerdoser i tråd med Rusreformutvalgets anbefaling. Dette vil spare både brukere og samfunnet for store belastninger.

...å etablere et «Hundredaghjem» på Stovner. Jobbe for å få skaffet lokaler og rekruttere hundefolk for å gi et rimelig tilbud for hundepass på dagtid når hundeiere er på jobb. Dette kan også være et godt tilbud for ungdom som trenger arbeidserfaring.

...flere tilbud til de som har hund. Vi ønsker blant annet at det etableres et hundejorde i bydelen og vil undersøke mulighetene for å lage et rimelig tilbud om hundepass på dagtid. Sånn kan vi kombinere bedre dyrevelferd med nye arbeidsplasser for ungdom!

...å bevare grønne lunger og marka. Nei til skytebane og massedeponi i Gjelleråsmarka, ja til biologisk mangfold, økt trivsel for ville dyr og gode naturopplevelser for voksne og barn.